

Zöldség-gyümölcs**X. évfolyam / 19. szám****2006. 10. 02.****38-39. hét****Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:**

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A körte piaci elemzése
3-5. old.

5-6./ táblázat:
Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 7-8. old.

7./ táblázat:
Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 10. old.

1-7./ ábra, 1-4. /táblázat:
Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A **zöldségfélék** kínálatában a bőséges felhozatal hatására felére, harmadára csökkent a hazai **karfiol** termelői ára a 38-39. héten az elmúlt hetek árához képest (**1. táblázat**). Külpiaci terméket sem a fővárosi, sem a vidéki nagybani piacokról nem jelentettek. Hasonló a helyzet a németországi és a bécsi nagybani piacon is, ahol szintén csak belföldi (német illetve osztrák) karfiol kapható.

1. táblázat

A belföldi termesztésű karfiol ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon 2006-ban (Ft/kg)

	32. hét	33. hét	34. hét	35. hét	36. hét	37. hét	38. hét	39. hét
Karfiol	325	350	270	245	230	220	145	80

Forrás: AKI PÁIR

A **kígyóuborka** árában 20%-os, a **brokkoli** esetében pedig ennél is jelentősebb mértékű csökkenés történt a megfigyelt időszakban.

A **zöldbab** 180-220 Ft/kg, a **spenót** 200-300 Ft/kg, a **sóska pedig** 180-200 Ft/kg áron kapható az adott hetekben.

A sárgahúsú **sárgadinnyét** 20%-kal drágábban, 220 Ft/kg-ért kínálták a 39. héten az előző heti árnál. A korábbi évek tapasztalatai alapján ez a termék, egészen október végéig jelen lehet a kínálatban.

Ismét megjelent a zöldségfélék között a **kínai kel**, 120-130 Ft/kg-os áron.

Magyar **csiperkegomba** szinte állandóan kapható a bécsi nagybani piacon is, a lengyel termékkel versenyezve. A budapesti nagybani piacon azonban csak hazai termék kapható, ára 10%-ot emelkedett a 39. héten.

Egyre több **gyümölcsféle** „fut ki” a hazai piaci kínálatból, azonban még a 38-39. hetek választékában is jelent meg újabb faj. Ezek közé tartozik a **birsalma** és a **birskörte**, leggyakoribb árú egyaránt 150 Ft/kg. A szintén újdonságnak számító **gesztenye** ára 300 Ft/kg.

A „Vilmos” fajta mellett, 10%-kal magasabb áron kínálják a „Bosc kobak” (Alexander) **körte**fajtát, szintén a 38. héttől. Az Olaszországból származó „Itália” **csemeszőlőt** már a korábbi hetekben is lehetett kapni a nagybani piacon, a belföldi termelésű azonos fajtát azonban csak a 38. héttől.

A Törökországból származó **citrom**, – mely az egyre alacsonyabb mennyiségű spanyol árut pótolja – hosszú idő óta először figyelhető meg a hazai kínálatban.

2. táblázat

A banán ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon 2006-ban (Ft/kg)

	32. hét	33. hét	34. hét	35. hét	36. hét	37. hét	38. hét	39. hét
Costa Rica	222	222	230	222	234	235	226	200
Ecuador	222	231	227	225	240	233	231	214
Elefánt-csontpart	-	223	230	-	233	233	222	-
Kolumbia	222	229	230	223	234	236	228	217
Panama	231	233	233	222	-	-	-	-
Kamerun	-	-	-	-	240	-	222	-

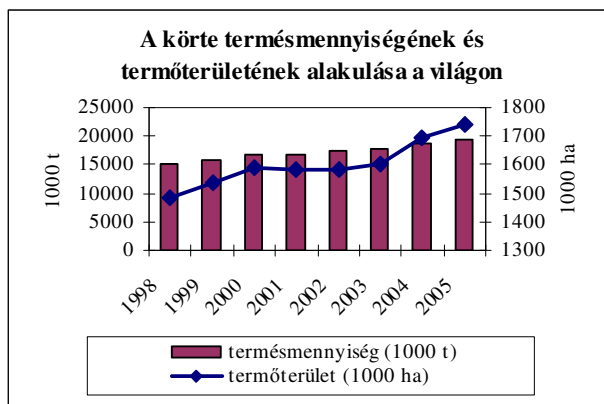
Forrás: AKI PÁIR

A **banán** nagykereskedelmi ára túlkínálata miatt 8-12%-kal csökkent a 39. héten (**2. táblázat**).

A körte piaci elemzése

A körte (részaránya a világ összes gyümölcsstermelésén belül 3,5%-ot tesz ki) termelése és termőterülete világviszonylatban folyamatosan emelkedik. A 2005. évi 20 millió tonnás termése a legjelentősebb termeszto, Kína 8%-kal növekvő termelése következtében egy millió tonnával haladta meg az előző évit (1. ábra).

1. ábra

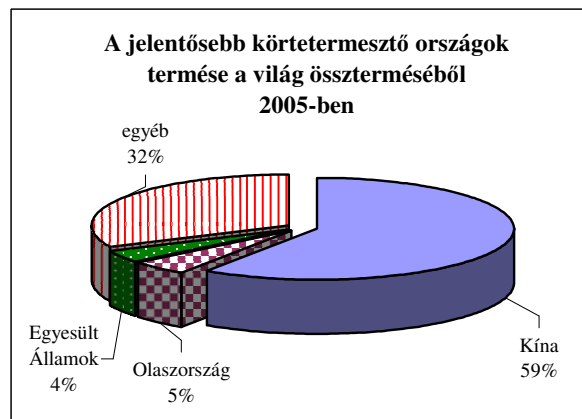
Forrás: FAOSTAT

Kína, 2004-ben 10 millió tonna körtét termelt, ami a világ termésének közel 65%-a. Az USDA külkereskedelmi szolgálatának (FAS) információi alapján az említett 2004. évi mennyiségnek 15%-át (318 ezer tonnát) exportálta. Termelésének döntő hányadát a „Ya” körtéfajta tesz ki, amely a teljes termés 20%-át, a teljes export felét adja. Az export az USA-ba, ezen kívül Vietnámba, Indonéziába és más dél-ázsiai országokba irányul.

Az EU-25-ök 2005. évi körtetermése, a világ össztermésének 12,5%-a, 2,5 millió tonna volt. A „Prognosfruit” terméselőrejelzése alapján a 2006. évi termés összességében hasonlóan alakul, mint az elmúlt évben. Az átlagtól azonban jelentős eltérés tapasztalható az egyes országokban. Az északi országokban különösen kedvező termésre számítanak. Németországban 61 ezer tonna (előző évhez +15%), Belgiumban 259 ezer tonna (+13%),

Hollandiában 234 ezer tonna (+17%), Angliában 34 ezer tonna (+24%) a becsült termésmennyiség. Ezzel ellentétesen alakult Spanyolország (537 ezer tonna, -11%) termelése. A világviszonylatban is első három legnagyobb termelő közé tartozó Olaszország, az elmúlt évhez hasonló, 879 ezer tonnás termésre számít. (2. ábra)

2. ábra

Forrás: FAOSTAT

Az új tagállamokban gyenge termés várható. Az EU-15-ök vezető körtéfajtája, a teljes termés egyharmadát adó „Conference”, amelynek termelése 8%-kal lesz magasabb 2006-ban. A 13%-os részarányú „Vilmos” körté termelését az előző évvel egyezőnek, a 12%-os részarányú „Abate Fetel” fajtáét viszont 11%-kal magasabbra várják.

A harmadik országok idej terméskilátásai összességében hasonlóak a 2005. évihez. A svájci intenzív kultúrák termése enyhén csökkent (24 ezer tonna várható), a török 380 ezer tonnás termés megegyezik az elmúlt évivel.

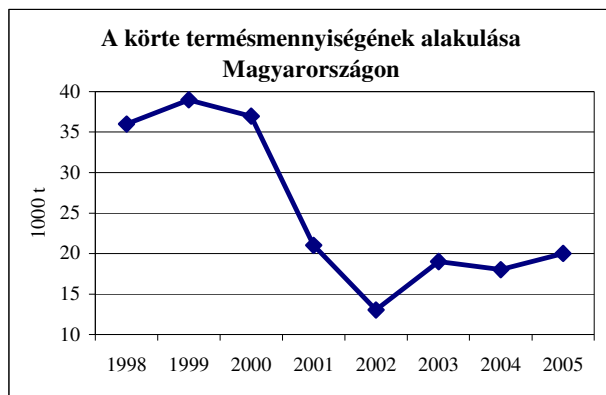
A körtetermesztés fontosságát hangsúlyozza az évről-évre megrendezésre kerülő nemzetközi konferencia, mely 2007. május 22-26. között Portugáliában kerül megrendezésre (www.pears2007.com).

Magyarország fajtaszerkezete eltér az Uniótól. Ültetvényeinkben a „Vilmos”, a „Hardenpont téli vajkörte”, az „Alexander” és a „Clapp kedveltje” fajták aránya a

jelentős.

A magyar körtetermelés mintegy felére esett vissza a 2000-2005 közötti években, az 1990-es évekhez képest. A 2005. évi 20 ezer tonnás hazai termés (az elmúlt öt évben, a 2002. év 13 ezer tonnás termés volt a legkedvezőtlenebb) már csak 0,1%-át adta a világ körtetermésének. (3. ábra).

3. ábra

Forrás: KSH

Egy adott évben, a tárolt termékek első félévi áralakulása az előző évi termés mennyiséggel van kapcsolatban, míg a második félévié az adott év kínálatával függ össze. A körté nagybani piaci termelői ára 2006 első félévében 2%-kal emelkedett az előző év, és 16%-kal csökkent 2004 hasonló félévéhez képest. A termelői ár 2006 második félévében már jelentősen, mintegy 34%-kal nőtt az előző év hasonló időszakához viszonyítva, 2004 második félévéhez képest azonban csak enyhén, 9%-kal emelkedett (4. ábra, 3. táblázat). A fentiek alapján, és feltételezve azt, hogy a kereslet és kínálat alakulását meghatározó többi tényezőben (kivitel, behozatal, fogyasztás, ipari felhasználás stb.) jelentős változás nem következett be, mintegy 16-17 ezer tonna körüli termés várható. A becslés jól tükrözi, hogy a 2006 második félévi erőteljesen emelkedő ár háttérében a 2006. évi termés akár 15-20%-os csökkenés áll.

3. táblázat

A körté termésének és termelői árának alakulása

	Termés-mennyiség	Első féléves árváltozás	Második féléves árváltozás
	1000 t	2004 = 100%	2004 = 100%
2004	18	-	-
2005	20	77,0	92,0
2006	-	84,0	109,0

Forrás: AKI PÁIR

Az elmúlt évi termelésből 3,5 ezer tonna termés került felvásárlásra, melyből 2,3 ezer tonnát a nagykereskedők vásároltak fel. A 2004-2005. évi ipari felvásárlás mértéke és ára is tükrözi a két év termés mennyiségének alakulását. Míg 2004-ben 18 ezer tonnás termelés mellett 2 ezer tonnát vásároltak fel 45,3 Ft/kg-os áron, addig 2005-ben a 20 ezer tonnából 3 ezer tonna került ipari felvásárlásra, 42 Ft/kg-os áron.

A körtére vonatkozó külkereskedelmi mérleg erősen negatív, a jelentős termés csökkenés óta elhanyagolható a kiszállítások mennyisége (4. táblázat). Kivitelünk célpiacai 2000 előtt döntően az osztrák, a finn, a szlovén és a CEFTA országok voltak.

4. táblázat

Hazánk körté termésének, kivitelének és behozatalának alakulása (tonna)

	Termés-mennyiség	Kivitel	Behozatal
2000	37 000	1 806	501
2001	21 000	231	1 480
2002	13 000	102	2 754
2003	19 000	647	1 590
2004	18 000	194	4 391
2005	20 000	179	7 322

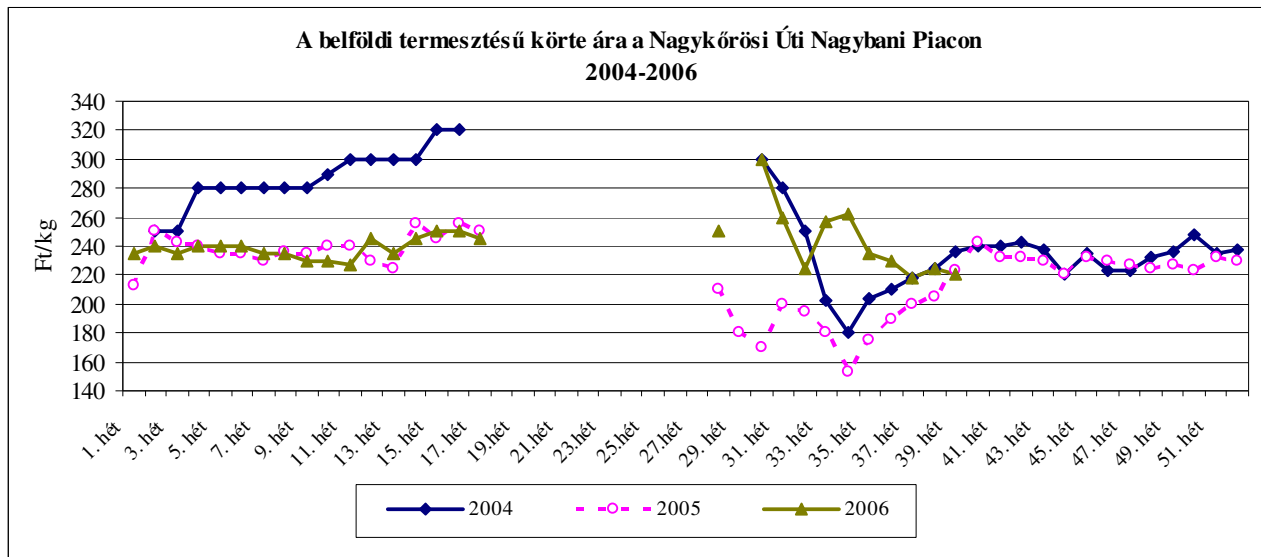
Forrás: KSH

Az előző év behozatala 7 ezer tonna, mintegy harmada a megtermelt mennyiségnek. A 2004. évi uniós csatlakozás hatására a beszállított mennyiség a többszörösére nőtt, a 2001-2003-as időszakhoz hasonlítva. Az argentin és az olasz termék piaci jelenléte, meghatározó. Míg az olasz termék nagybani piaci nagykereskedelmi ára mind a tárolási,

mind a betakarítási időszakban közel azonos a hazai termék nagybani piaci termelői árával, az argentiné jelentősen magasabb (5. ábra). A dél-amerikai országból leggyakrabban „Packhams Triumph” fajta érkezik, amelynek termelése a hazai, illetve az európai ültetvényeken csekély, ezért az európai piacokon különlegesnek számít. Az

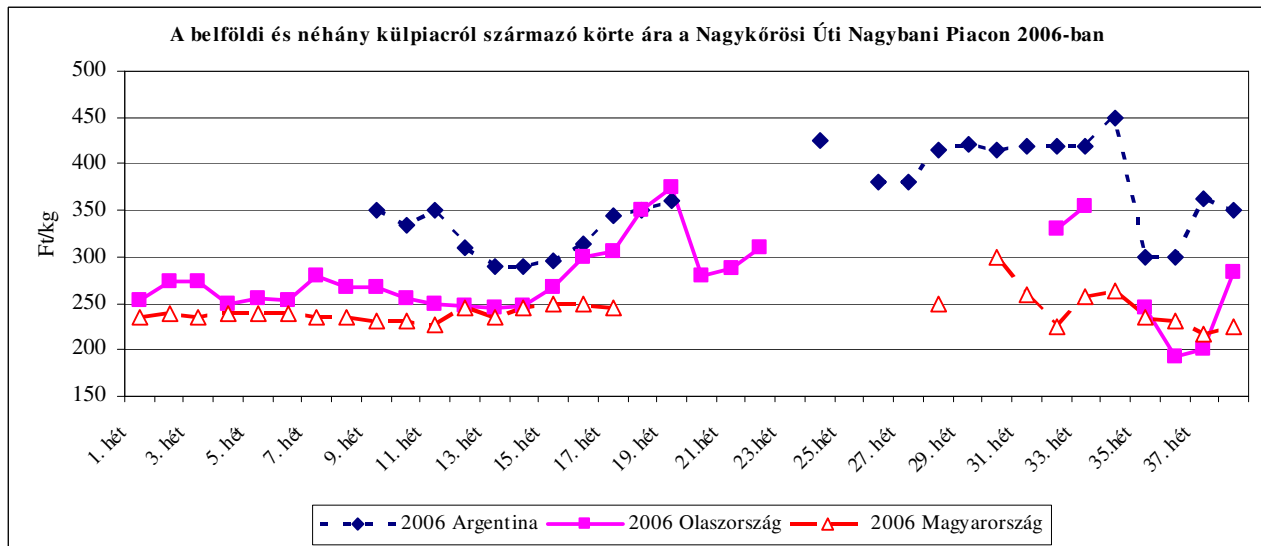
olaszországi fajtaösszetétel ugyanakkor jobban hasonlít a magyarhoz. A Nagykőrösi Úti Nagybani Piac kínálatában bizonyos időszakban belga, chilei és dél-afrikai termék is kapható, de alacsonyabb felhozatalban.

4. ábra

Forrás: AKI PÁÍR

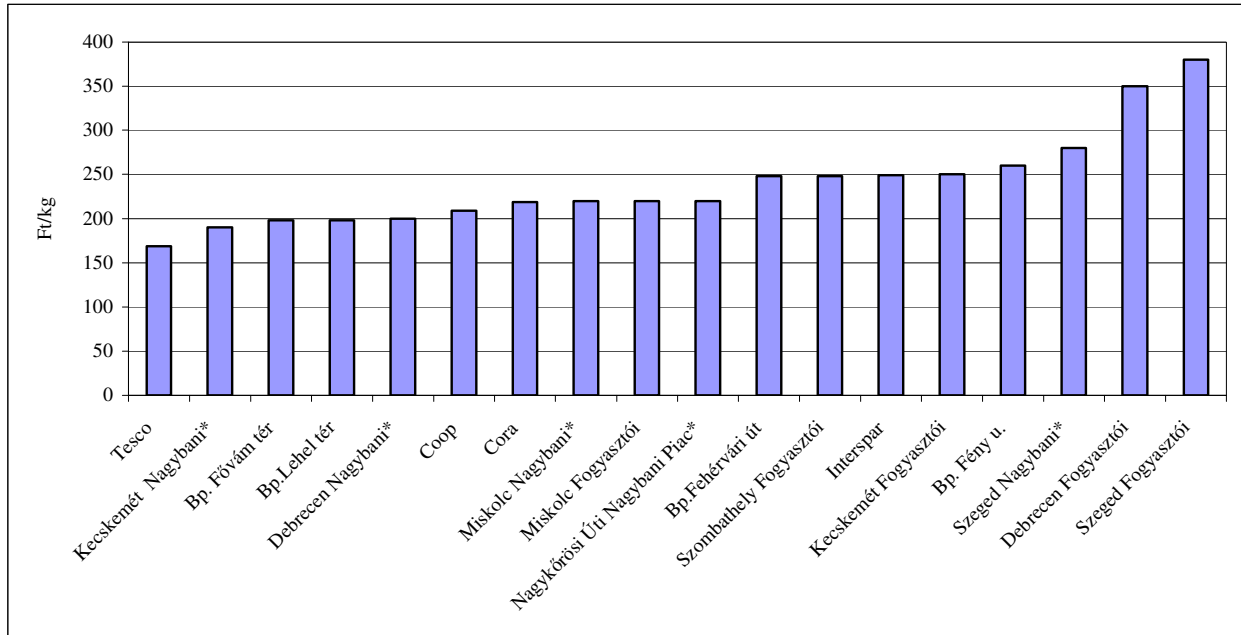
5. ábra

Forrás: AKI PÁÍR

6. ábra

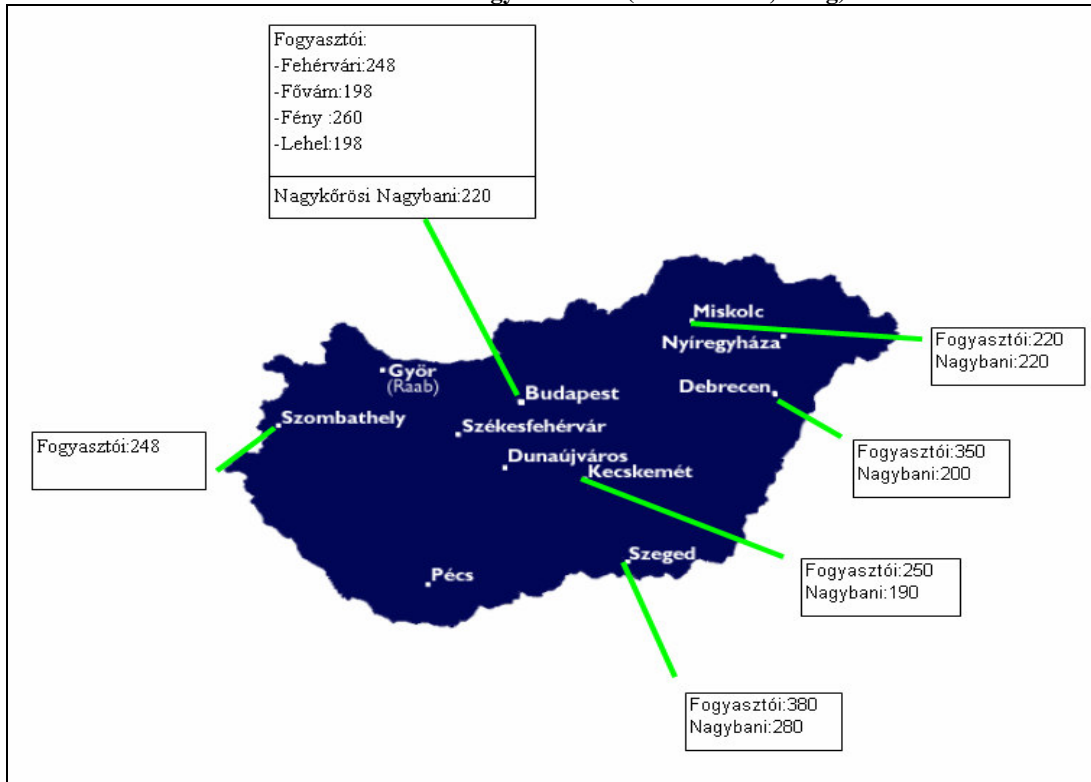
A körte bruttó termelői* és fogyasztói ára (2006. 39. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

A körte termelői és fogyasztói ára (2006. 39. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagyban Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta/ Típus	Méret	Kiszerezés	2005. 39. hét	2006. 38. hét	2006. 39. hét	2006. 39. hét / 2005. 39. hét [%]	2006. 39. hét / 2006. 38. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	33	60	60	181,8	100,0
	Amoroza	-	Ft/kg	-	60	-	-	-
	Aladin	-	Ft/kg	-	60	67	-	111,7
	Desire	-	Ft/kg	30	60	60	200,0	100,0
	Cleopatra	-	Ft/kg	33	62	60	181,8	97,6
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	275	207	240	87,3	116,1
		47-57 mm	Ft/kg	290	203	170	58,6	83,6
		57-67 mm	Ft/kg	300	270	260	86,7	96,3
		67-82 mm	Ft/kg	-	183	120	-	65,5
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	330	345	280	84,9	81,2
		40-47 mm	Ft/kg	310	310	270	87,1	87,1
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	700	700	700	100,0	100,0
15 mm+		Ft/kg	550	650	650	118,2	100,0	
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	80	120	100	125,0	83,3
		70 mm+	Ft/kg	100	155	120	120,0	77,4
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	240	183	160	66,7	87,3
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	120	190	150	125,0	79,0
	Berakó(fürtös)	3-6 cm	Ft/kg	140	180	180	128,6	100,0
		6-9 cm	Ft/kg	110	160	160	145,5	100,0
		9-14 cm	Ft/kg	100	150	160	160,0	106,7
Sárgadinnye	zöldhúsú	-	Ft/kg	135	185	220	163,0	118,9
Görögdinnye	Magvas-Gömb	-	Ft/kg	19	38	40	210,5	106,7
Főzőtök	Spárgatök	-	Ft/kg	60	70	70	116,7	100,0
	Cukkíni	-	Ft/kg	170	150	100	58,8	66,7
	Patiszon	-	Ft/kg	80	110	100	125,0	90,9
	Bébitök	-	Ft/kg	110	135	100	90,9	74,1
Sütőtök	Kanadai	-	Ft/kg	60	80	70	116,7	87,5
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	67	60	67	100,0	111,7
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	200	225	180	90,0	80,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	68	60	50	74,1	83,3
	Vörös	-	Ft/kg	100	90	80	80,0	88,9
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	80	120	100	125,0	83,3
Bimbós kel	-	-	Ft/kg	-	-	300	-	-
Karalábé	-	-	Ft/kg	60	-	-	-	-
Karfiol	karfiol	16 cm+	Ft/kg	65	145	80	123,1	55,2
Kínai kel	-	-	Ft/kg	100	120	100	100,0	83,3
Brokkoli	-	-	Ft/kg	150	170	120	80,0	70,6
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	53	79	73	137,7	92,4
		70 mm+	Ft/kg	62	84	80	130,1	95,8
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	115	150	150	130,4	100,0

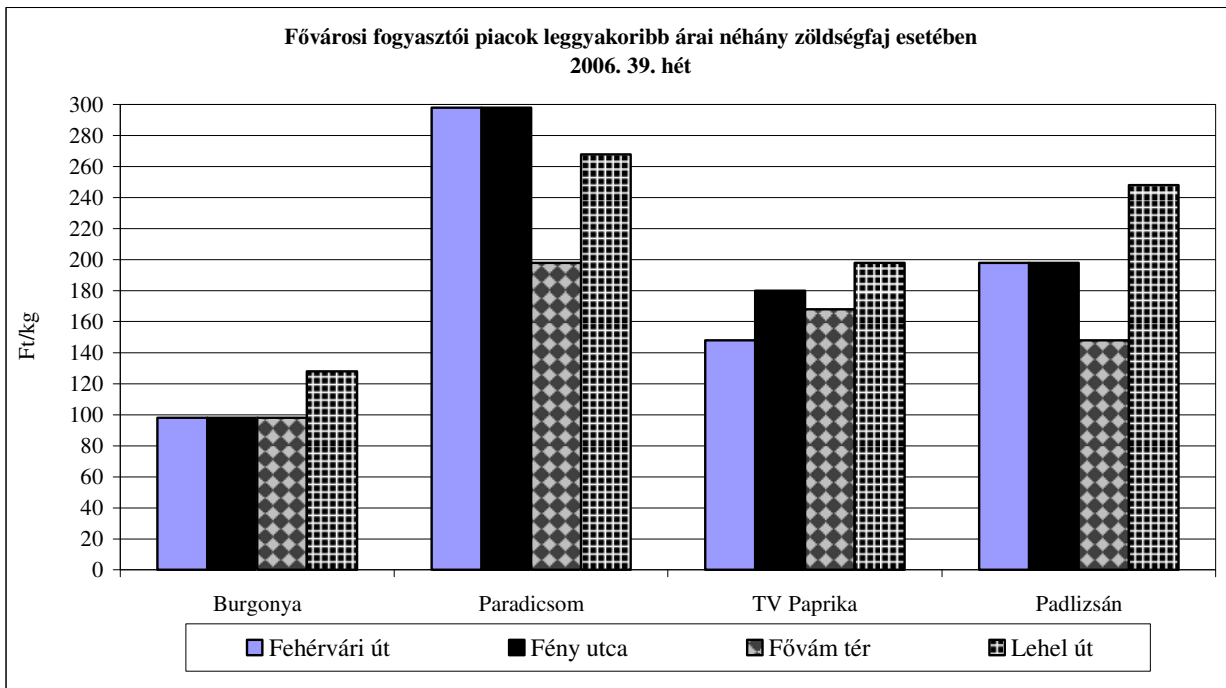
Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon

Faj	Fajta / Típus	Méret	Kiszerezés	2005. 39. hét	2006. 38. hét	2006. 39. hét	2006. 39. hét / 2005. 39. hét [%]	2006. 39. hét / 2006. 38. hét [%]
Alma	Elstar	55-65 mm	Ft/kg	90	-	-	-	-
	Gloster	65mm+	Ft/kg	90	-	-	-	-
	Idared	65mm+	Ft/kg	78	-	-	-	-
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	75	-	90	120,0	-
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	75	93	90	120,0	97,3
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	65	80	70	107,7	87,5
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	83	110	100	121,2	90,9
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	-	80	80	-	100,0
		65mm+	Ft/kg	75	-	-	-	-
	Starking	65mm+	Ft/kg	80	-	100	125,0	-
	Golden	65mm+	Ft/kg	83	100	100	121,2	100,0
Early gold	65mm+	Ft/kg	80	-	-	-	-	
Red Rome	65mm+	Ft/kg	85	-	-	-	-	
Körte	Alex/Bosc	60-70mm	Ft/kg	225	230	270	120,0	117,4
	Vilmos	60-75mm	Ft/kg	220	225	220	100,0	97,7
Birsalma	-	-	Ft/kg	135	150	150	111,1	100,0
Bírskörte	-	-	Ft/kg	140	-	150	107,1	-
Szilva	Bluefre	35mm+	Ft/kg	230	80	80	34,8	100,0
	Besztercei	28mm-ig	Ft/kg	-	90	100	-	111,1
		35mm+	Ft/kg	340	-	-	-	-
	Debreceni m.	28mm-ig	Ft/kg	220	-	-	-	-
	President	35mm+	Ft/kg	225	100	100	44,4	100,0
	Stanley	28mm-ig	Ft/kg	-	80	-	-	-
Japán típusú	35mm+	Ft/kg	290	130	150	51,7	115,4	
Őszibarack	fehér húsú	51-61mm	Ft/kg	190	210	220	115,8	104,8
		61-67mm	Ft/kg	210	230	240	114,3	104,4
		67-73mm	Ft/kg	230	255	-	-	-
	sárga húsú	51-61mm	Ft/kg	170	180	220	129,4	122,2
		61-67mm	Ft/kg	190	210	240	126,3	114,3
67-73mm	Ft/kg	210	235	250	119,1	106,4		
Nektarin	nem jelölt	-	Ft/kg	220	245	230	104,6	93,9
Csemege- szőlő	Cardinal	150-200g	Ft/kg	-	235	-	-	-
	Hamburgi m.	150-200g	Ft/kg	210	-	-	-	-
	Pannónia	150-200g	Ft/kg	180	205	180	100,0	87,8
	Szőlőskertek	150-200g	Ft/kg	-	210	-	-	-
	Chasselas	75-150g	Ft/kg	105	130	140	133,3	107,7
Italia	-	-	Ft/kg	255	-	240	94,1	-

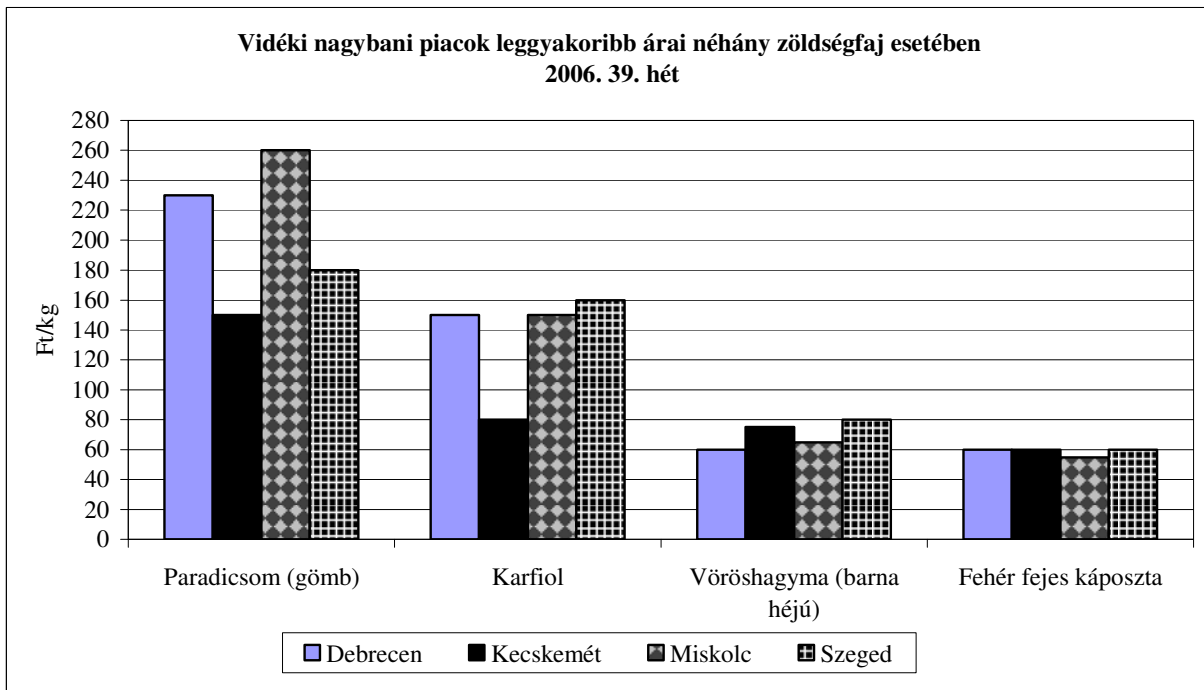
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006. 39. hét								2006. 38. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	41	77	55	96	55	96	belföldi	68	82
Karfiol	belföldi	rekesz	6 db	138	184	161	229	161	229	belföldi	218	272
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	88	132	88	110	94	110	belföldi	54	54
Sárgarépa	belföldi		100 kg	69	110	89	124	94	124	belföldi	163	163
Kínai kel	belföldi		100 kg	165	220	151	206	206	248	belföldi	109	218
Zöldbab	belföldi		100 kg	248	344	330	385	303	385	belföldi	408	435
Cékla	belföldi		100 kg	110	138	110	151	151	193	belföldi	136	136
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	220	234	206	234	206	248	belföldi	136	272
Alma	belföldi	70-80mm	100 kg	-	-	206	234	220	261	olasz	218	395
Körte	olasz	55-65mm	100 kg	165	193	151	179	179	220	belföldi	82	190
Szilva	belföldi	30 mm+	100 kg	220	275	193	220	206	248	magyar	150	245
Laskagomba	lengyel		1 kg	1032	1170	1101	1321	826	1046	magyar	870	870
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	551	1101	633	881	551	1046	magyar	408	544
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	495	1046	551	826	440	991	lengyel	598	672
Áfonya	belföldi	250 g.	100 kg	1652	1872	-	-	1652	1927	belföldi	1768	1768
Őszibarack	francia	"AA"	100 kg	440	523	440	468	440	551	belföldi	136	326
Őszibarack	olasz	"AA"	100 kg	-	-	275	303	261	330	olasz	229	351

Termék	Me.	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2006. 38.		2006. 38.		2006. 38.		2006. 38.		2006. 38.		2006. 38.	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Szilva	kg	59	93	66	121	52	79	66	92	78*	111*	80	118
Alma	kg	63	110	256	315	-	-	262	361	-	-	96	147
Körte	kg	169	211	230	295	-	-	131	230	148	178	176	220
Csemegeszőlő	kg	101	245	197	394	216	302	230	354	146	194	183	279
Görögdinnye	kg	25	38	-	-	-	-	-	-	-	-	33	66
Paradicsom	kg	101	321	117	138	131	153	98	131	195	195	140	265
Fehér fejes káposzta	kg	55	67	30	39	-	-	37	394	39	47	44	73
Karfiol	db	-	-	125	184	98	164	197	230	132	153	147	243
Sárgarépa	kg	51	59	49	79	46	52	56	66	44	44	55	96
Cékla	kg	51	67	33	56	39	46	39	52	65	73	70	96
Zeller	kg	-	-	98	184	131	157	118	157	127	127	154	220
Vöröshagyma	kg	67	73	66	85	79	87	92	118	-	-	77	110
Fokhagyma	kg	380	405	-	-	-	-	-	-	-	-	507	654
Petrezselyemgyökér	kg	169	236	164	210	157	223	197	236	-	-	162	235
Csiperkegomba	kg	310	337	262	328	262	295	262	328	-	-	419	514
Burgonya	kg	48	59	49	66	52	52	44	57	67	68	70	87

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import